

Szerkesztői Iroda:

Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendőkKiadóhivatal:
Wiskál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
börmentesen küldendők.
Késrlatok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyiltér sora 15 kr.

A községi választók a rendezett tanácsu városokban.

A községi törvény tárgyalásáról a következőket olvassuk:

Dárday előadó a választói jogosultságra névve különbséget akart tenni a rend. tanácsu városok és a megyebeli kis- és nagyközségek közt. Városokban nem helyes, hogy minden 20 éves lakos, még ha cseléd is, városi polgár jogával legyen felruházva. Ha a városok színvonalát emelni akarjuk, akkor azokban az intelligens elem befolyását és aralmát kell biztosítani, mely most el van nyomva azért, hogy a megyebeli földmives községekkel egy színvonalra lettek helyezve. Igen sok rendezett tanácsu város van az országban, melyek semmiben sem különböznek a volt szab. kir. városok, sőt a törvényhatósági joggal felruházott városoktól, csak a lélekszámban van különbség. Így pld. Nyitra, Magyar-Óvár, Szombathely, Nagy-Kanizsa külön város, mint Bazin, Modor, Szt.-György vagy Ruszt és Erdélyben is pld. N.-Enyed, Déva, Torda, Deés stb. külön városok, mint Oláhfalva, Ilyefalva, Vizakna, Vajda-Hunyad stb. Szólv nem tartja azt illiberalisnak, ha ezen városokban a városi polgári jog már a szorosabb qualificatiohoz köttetik, mint a megyebeli földmives községek választói joga. Azt indítványozza tehát, hogy a rendezett tanácsu városokban a tevőleges és szenvedőleges választói jogot csak azok gyakorolhassák, kik az országgy. képviselő választásra jogosultak állandó jegyzékébe felvették, ha az állami adót ott már két év óta fizetik. A kis- és nagyközségekben is ezelszertűbbnek találná szóló, ha a szavazati joggal csak nagykoru és önálló egyének ruháztatnának fel, de erre kevesebb súlyt fektet.

Tiszta miniszterelnök nem járul az indítványhoz megjegyezve, hogy minél kevesebb jogot adunk a rendezett tanácsu városok lakóinak, annál inkább megbénítjuk a rendezett tanácsu városok fejlődését.

Szederkényi is ellene nyilatkozván az előadó indítványának, a bizottság mellőzi azt.

Őszintén megvallva, amely elismeréssel vagyunk az igen tisztelt előadó ur, megyénk egyik közbeesülésben álló országos képviselőjének felfogása és indokolása iránt, ép oly csodálatos szűk belátást s a viszonyok körüli tájékozatlanságot vagyunk kénytelenek Szederkényi képviselőnek tulajdonítani.

E lapok hasábjain közölve volt Nagy-Enyed város képviselőinek hazafias szellemű és az élet józan tapasztalatai által sugalt felirata, mely kifejtve az erdélyrészi rendezett tanácsu városoknak a civilitatio s a hazafias szellem terjesztése érdekében tett jó szolgálatait, azon meggyőződést vallja, miszerint jövőre is oly elemek befolyását kell biztosítani, melyek a megkezdett irányban leginkább képesek hatni. És mintán az intelligens és vagyonos többség qualificatioja egy fennálló törvény, 1874: 33. t.-cikk által kellően megvan határozva, a rendezett tanácsu városokban mindenütt, kivétel nélkül, ezen qualificatiohoz kéri köttetni a képviselői tagvlasztók jogosultságát.

Ezen felfogásunkra az a válasz: hogy kevés jogot adva a r. t. városok lakóinak, megbénítjuk a r. t. városok fejlődését! Mi pedig erre felhívunk mindenkit, hogy tényekkel és adatokkal bizonyítsa be: mi előnyt várhatunk attól, ha minden 20 éves községi lakos, ki saját vagyonából vagy jövedelméből az állami adót fizeti, választói joggal bír? Mi előnyt várhatunk az idegenektől, kik megtartják más állam honpolgárságát s mégis befolyással lehetnek a képviselői megalakítására? Egyenlő jogosultsággal bírnak a nők, a férfiak, a vagyonos s a vagyontalan (nem értjük a napszámosokat), a képzetlen és tudatlan, a közügyeket értő és a csak saját élete fenntartásával törődő, a nagykoru és kiskorú. Felkerekedik az egész Fařao nemzetség s annak adja szavazatát, ki czimbalmot, karmestert stb. ígér a bandának. Előállanak a kis szekeresek, a szegény övezgy asszonyok, a napról-napra élő mesteremberek tömegei; az agitátorok által vezetett s csak is nemzetiségi érdekeket szolgáló külvárosi lakosság, mit törődik az iskolával, a világitással, a kövezéssel, a városi vagyon jó karban tartásával! csak saját egyéni vágyait kívánja kielégíttetni, vagy oly célokat hangoztat, melyek az ily alkalommal feltűzelt agyagnak leginkább tetszetősek. Emlékezzünk vissza csak a közelebbi évek hasonló válasza-

tásaira, mely jelenetek fordultak elő? mily eszmék vetődtek felszínre? Idő, nagy idő kell még ahhoz, hogy a közügynek előnyére válják a szavazási jog oly mérvű kiterjesztése, aminőt a törvényjavaslat czéloz. A közművelődésnek sokkal alaposabb elterjedése, a közügyek iránti általánosabb érdeklődés fejlődése, s az önzetlen hazafias érületnek sokkal melegebb lüktetése szükséges ahhoz, hogy azt való-sithassuk. Ez idejüleg még éppen a fennebb jelzett elemek befolyása képes megbénítani a r. t. városok fejlődését, különösen az erdélyi részekben, ahol a hazafias, művelt áldozatkész lakosság mindinkább a városokban centralisalodik. Ohajtnék és reméljük, hogy az országgyűlési képviselő urak alaposabban tájékozzák magukat ezen következményében fontos kérdésben és helyezkedjenek azon álláspontra, melyet a közigazgatási bizottság tisztelt előadója elfoglalt.

LEVELEZÉS.

Nagy Enyed, 1886. január 21.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapjának hasábjain főiskolai életünk egy nevezetes mozzanatát nyilvánosság tere hozzam és megelőzőleg e mozzanattal kapcsolatban pár futólagos megjegyzést tegyek.

Azon nemzetiségi érdekeket és általános kulturai intencziókat, melyek az „Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület”-nek lételt adtak, a történelem részrehajlatlan tanubizonyosága szerint hazánk reformatus papsága mindig magáénak vallotta és a legvalóságosabb politikai viszonyok között is hazafiasan ápolta és oltalmazta. És ha merültek fel nemzetünk multjában szomorú események, melyek e hazafias föltámasztást és áldozatkész buzgalmat különösen megkövetelték és igénybe vették, bizonyára a mostani társadalmi állapotok, melyeket a hazafiatlan jellegű áramlatok nemzetellenes agitációi számunkra teremtettek, fontos-ság tekintetében jogosan sorakozhatnak azok mellé; jogosan követelhetik meg a nép miveltetésének és vallásérkösi életének vezetőitől, hogy magasatos hivatásuk teljes tudatára emelkedjenek és a történelem legkimagaslóbb alakjait: a szeretet és béke országa dicső fejedelmének

TÁRCZA.

Miért?

Kis karját a karomra fűzte,
Ugy jártunk fel s alá,
Édes szavaim kedvteléssel
Nevetve hallgatá.

És mint gyerek, pajzán örömmel
Hervadt virágot ad,
Majd szomorúan e bus szavakra
Nyitá fel ajkát:

„Miért van az, oh mondja nékem,
Hogy a nap sugara,
Mely élteté e szép virágot,
Az lett a gyilkosa? . . .

Mi éltet, hogy lehet halál is?
— Oh mondja meg nekem.”

S két szép szemét arczomra szegte,
Nézett, várt szüntelen.

Felelni nem tudék szavára:
Elbűvölt szép szeme.
Hej, most tudnék felelni arra,
Mit akkor kérdeze.

„Napom valál leányka nékem,
Mely eddig éltetett,
S mégis minden reményt szívemből
Lám hogy kiegoztet.”

D. I.

Műutazás Apahidára s vissza.

— Aesthetikai tanulmány. —

Megunván feleségem piros nyelvcskájának folytonos csiriplését s a Világközepe zajgó életét, egyik deris reggelen arra a nagy elhatározásra ébredék, hogy kicsiny körömből kiszakítom magam s a nagy világ ölébe lépek ki. Forrtak bennem a gondolatok, mint a mozdony kazánjában a víz, vagy mint a rotogó káposzta a drotozott fazék meleg ölében. — Egyszerre elfluttentem magam s gyorsan szedem lábaimat, merre vágyaim lyukas vitorlája hajt. Ki a nagy világba, a szép és nemes honába! látni, tanulni s üdölni!

Már a kaszárnya előtti árnyas uton száguldok, árnyas vala, mert a nap szemérmösen elfödé kezeivel arczát, egy classicus fejű, olajbarnán festett cigány művész őszinte leplezetlenségét pillantván meg. Csodálva tekinték a nagy férfiú nemes vonásaira, ki ihletett gondolataiban mélyen elmerülve zsebeibe süllyeszté kezeit s egy homályosan fénylő kétgarasost kimarkolván, a vágyak s kielégítésök, a magasabb igény s a szűkmarku sors közti viszonyt néhány találó, szájból fakadt bagós kifejezéssel csattanósan jellemzi vala. Aztán felém nyújtá művészi éhezéstől hustalan kezeinek jobbját, de én a meghatottság s a váratlan figyelem pirosító zavarában szerényen megköszönvén meg nem érdemelt kitüntetését, mélyen meghajolva kitértém a nagy gondolkodó elől.

Aztán rohantam tovább. Csak a piaci torony kecses alakja vált még ki a távolság ködéből, messzire hirdette ujszerű stjljével az enyedi nagyfokú miveltetés és finomodott izlés fényes virágzását. — De még szebb dolgok várnak reám, gondolám s rohantam lábtakaróim édes dal-lamot csikorgó zenéje mellett. Már Darwin előtt tudtuk,

hogy minél nemesebb és magasabb rendű valami, annál könnyebben eshetik a halál áldozatául. S ime Sámuel barátom cipője is már-már készek voltak szolgálatukat felmondani, miután hogy egy kőbe megbotlám. Csak a közmondás vigasztalt: ezer forintos paripa is megbotlik egyszer. Ezer forintos számár természetesen még többször is.

S ezzel elértem az apahidi út mellett álló órház terrassára, melynek feledhetlen aránya s impozáns tömege, de különösen romanstylban felmagasló ablakán ki-kijövő illata, mi tokányunk édes emléket juttat eszembe, — keblem mélyéig meghatott. Nem messze onnan különös látvány tárult a sok látivalótól már könnyesedni kezdő szemembe. Egy órjas vízszivattyú gép mellett, mit a tudatlanok egyszerűen csak gémes kútnak neveznek, művészi család foglalt egyetértő körben kényelmes helyet. Két bocskoros s két négy lábú böggő zenész végezte az ivás és itás lélekemelő munkáját.

Oh végtelen természet örök harmoniája! ki kiegyenlited az ellentéteket s összehozod az összetartozókat, mint enyhül látásodra a sors káczrával megkarczott lelket s mint tisztul kaszinói füsttől kormosodó tudóm két lebontyúje!

Nemsokára művészeti csarnok elé jutottam. Egyszerű volt s kevés tartalma, de izléses és válogatott. Keresztformán álla ki a földből s mind a négy oldalán szebbnél szebb festékek elmosódó árnyalatai ragyogtak a napfényen, mintha égi kéz vetette volna oda a megragadó gondolatot. Távoztomban látám, hogy még a kutyákban is van annyi műérzek, mint néhány honfiban otthon, mert mind a négyen soká állottak a műrekek alatt, sőt egy lábukat felemelve, ugyancsak mutogattak s fejtegették magok között a színek egymásba olvadásának titkát.

fegyvereivel a nemzetek közötti szolidaritásnak, testvériségnek és szeretetnek minél szélesebb tért hódítsanak.

Az erdélyi ref. növendék-papság, mely a nagyenyedi Bethlen-főtanoda égisze alatt fejlődött és hazafias tudós professorainak befolyása alatt fejlődött és alakult eszmékkel, nézetekkel és törekvésekkel száll ki az élet viharos tengerére megkezdeni egy általános emberi, mint nemzeti tekintetben fontos és magas hivatását: e papság soha sem fog hűtlen lenni azon zászlóhoz, mely alatt elődei az emberiség boldogításáért, istenországának a tudatlanság és erkölcsi romlottság feletti diadaláért küzdöttek; soha sem fog megszűnni buzgó támogatója lenni az „E. M. K. E.” nemes intenczióinak annyival inkább, mert tudatával bir annak, hogy mindazon tényezők között, melyek a kitűzött cél megvalósítására közreműködhetnek, széles munkakörénél fogva őt illeti meg az első, üdvös tevékenységétől legtöbbet várhat a haza és társadalom.

A theologiai akadémia mostani nemzedéke azonban mielőtt a működésének eredményéhez jogosan fűzött reményeket megvalósíthatná, mielőtt a gyakorlati élet terén fontos misszióját tényleg is megkezdhetné: az általános nemzeti ébredés, hazafias mozgalom iránti meleg érdeklődésének külsőlegesen jelét is ohajította adni. Midőn folyó év jan. 16-án nagytisztelett dr. Kovács Ödön és Keresztes József professor urak jelenlétében tartott gyűlésén határozatilag kimondotta, hogy 500 frttal a „Kultur Egyesület” örökös tagjainak sorába lép oly formán, hogy mindaddig, míg a kultur-egyesület existál és a theol. akadémia mint testület létezik meg nem szűnik: évenként az 500 frt 5%-os kamatját — 25 forintot — ajánlja fel azon megjegyzéssel, hogy ehhez az állandó tőkét maga a testület fogja képviselni.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Ez azon nevezetes mozzanat iskolai életünkben, melyet becses lapjában nyilvánossá tenni ohajtottam. Fogadja szíves köszönetemet ohajtásom teljesítéséért.*)

Józsa Zsigmond,
theol. elnök.

Tekintetes szerkesztőség!

Az elmúlt 1885. év december hó 13-án Borbándon Dékányi Ernő vendégszerető házában néhány, a magyar nemzeti ügyért lelkesülni tudó derék férfi gyűlt össze, hogy számba vegyék erejüket, vajjon képesek lesznek-e nem kevesebbre, mint egy elöláhosodott székely községnek: Borbándnak megmagyarosítására az első, de biztos alapot megteremteni, a magyarosodás és honfiai szellem terjesztése céljából a községben óvodát létesíteni.

Még nincs egy éve, hogy Teleky József szolgabíró lelkes vezetése mellett a borbándi kisdudóvoda ügyét a megjelent néhány lelkes birtokos megbeszélvén, ország-szerte gyűjtést indított meg, a társadalomhoz folyamodott segítségért, hogy a múltban virágzó székely-huszár község elöláhosodott lakóit ismét megnyerhessék a magyar nyelv és a nemzetnek. — Választásuk szerencsés volt. Óvodát

*) A nagyenyedi ev. ref. theol. akadémia derék fiatalágának az időszerű elnökétől vettem ezen emelkedett szellemi közleményt, melynek mindenik során magyar hazánk szent ügyéérti lelkesedésnek lángoló érzete vonul végig. Jól tette akadémiai fiatalágunk, hogy meghozott áldozatával sorakozott a hazafias irányú köznevelődés ügyének előmozdítása érdekében kibontott lobogó alá. Az enyedi Bethlen-főtanoda fiatalága hazafias kötelességének minden időben eleget tett. Ugylátszik a mostani is méltó utóda a haza ügyeinek szolgálatában oly szép hírnevet kivívott elődeinek.
Szerk.

Végre az iszapszabályozta s vad kacskakkal, ha nem is hajókkal, hasított Maros hullámain átkelve, egy szebb világ mosolygott felém. Apahida ragyogva tündöklött előtttem. Festői házsorai, a könnyedség aesthetikai követelménye miatt fából épült toronyok, a macskamézt izzadó szilvafák Olaszthon sovárgott ege alá varázsoztak. — Hát még a kedélyes nép! Egész nap a művészet oltárán áldoznak. Véne, ifja, nagyja, kicsinyje áhitattal csüng a zeneművészet bájos hangjain. Hangszerük egyszerű, de nemes; nem sok árnyalatu. de érzelmes; könnyen kezelhető, de komoly kitartást igénylő. A mi czimbalmunk suviszk a mellett. A gyönyörű játékot tokázásnak nevezi a köznap nyelv.

Elegans vendéglőik egyikében, a „Pálinskás üveghez”, egy párt láttam hévvel enni s majd aztán éppen hévvel szeretkezni. Lelkem telve éreztem s elérkezettnek hívom az időt a visszaindulás szomorú munkájába fogni; bár erősen feltevéem, hogy a látott nagyszerűségeket s különösen az utóbb látottakat a mi kis otthonunkban utánozni fogom. S mihelyt kínos bucsuzás és hosszas vándorlás után újra üdvözölhetem rám büszkén mosolygó városom falait, először is hazamentem és asztalomhoz ültem, hogy nemes ezúljaim megvalósításához fogjak. S ha a szeretkezésről egyelőre lemondás is feleségem savanyu pillantásai mián, de az evés lélekűdítő nemes követelményének derekasan igyekeztem megfelelni. — Áldott légy sor, ki utazásom annyi gyönyörrel, annyi tanúsággal tevődött becsessé és fel-dehetelenné szív és gyomornak egyaránt!

Maccenas.

állítani. Tanulja meg a kisdud nyelvünket, melyet aztán az iskola tovább fejleszt.

A társadalom szent kezdeményezését felkarolta, a visszaérkezett gyűjtő iverken csaknem 2000 frt irattól alá és folyt be a nemes és hazafias cél oltárára, mely összeg magában nem elég ugyan az óvoda fenntartására, de ha akár az állam, akár az „E. M. K. E.” segítségével meg e buzgó hazafiaknak, Borbándon már május havában megnyílik a kisdudóvoda s a nemzetiségekből kivetkötött székely-huszárok gyermekeinek ajkain ismét megcsendül a magyar szó s diadalt fog ülni egy pár hazafias birtokos buzgokodása!

Tekintetes szerkesztőség! Ezen nemes törekvés érdekében tisztelettel kérem a mellékelt kimutatásban foglalt nemes adakozók névsorát és az adományozott összegeket becses lapjában közzé tenni.

Egy Jelenvolt.

Abrudbánya, 1886. január 21.

Azon meggyőződésben levén, hogy minden pénzbeli számadás azon közönség nagytöbbsége előtt kell hogy nyilvános legyen a melynek adakozó jóakarataiból és készakaratu közreműködéséből keletkezett: — bátor vagyok felkérni a t. szerkesztő urat, miszerint engedjen egy kis tért becses lapjában az alább következő sorok közzétételére; egyfelől azért, hogy biztos és határozott ismeretével bírjanak a szíves adakozók és kezdeményezők annak, hogy az általuk rendezett és a közönség adakozása folytán begyűlt orgona-alap mennyit tesz ez idő szerint 1885. december hó 31-ig bezárólag; másfelől pedig meg én is, kinek csak a csupa köszönet-nyilvánítás jutott osztályrészemül a nevezett dolgot illetőleg, szíves köszönetet mondjak Abrudbánya városa azon áldozatkész közönségének vallás- és nemzetiségi különbség nélkül, kiknek filléreiből bírja ekklesiám a már tetemes összegre menő orgona-alapot; de különösen köszönetet mondjak ekklesiám nevében ifj. Ürmösi Lajos, Ürmösi Ödön, Székely Albert, Székely István, Székely Samu és János atyámfiaiunk, kik lelkiismeretes fáradozásaikkal igyekeztek kezdeményezni.

A „Kolozsvári Közöny” 1884. év aug. havában megjelent valamelyik számában, már nem emlékszem, közölte volt szóról-szóra, névről-névre mindazokat, a kik részint hónaponkénti törlesztéssel, részint azonnal való fizetéssel megvetni igyekeztek a templomunkban felállítandj tervezett orgonához szükséges alapot. Az akkori kimutatás szerint az aláírt s részben kifizetett, de teljesen be nem folyt összeg tett 529 frt 10 krt, azaz ötszáz huszonkilenc forint és tíz krajczárt. Ez összegből, ha leütjük az azon időben közzétett számadásban jelzett, de be nem folyt összeget, a 200 frt 60 kr, azaz kétszáz forint és hatvan krajczárt, valamint a kiadások összegét a 46 frt 42 kr, azaz negyvenhat forint és negyvenkét krajczárt, a tisztán begyűlt összeg tett 282 frt 8 krt, azaz kétszáz nyolcvankét forint és nyolcz krajczárt.

E 282 frt 8 krhoz az 1885. évben az ígért összegnek hónaponkénti törlesztése mellett bejött 149 forint 75 kr, azaz száz negyvenkilenc forint és hetvenöt krajczár. Még pedig a következőktől: idős Ürmösi Lajos 5 frt 50 kr, Rakosi István 30 frt, Mikó Dezső 11 frt, Székely János 1 frt 50 kr, Jancsó Márton 5 frt 50 kr, Székely Albert 1 frt, Székely Samu 1 frt, özv. Szedzerjessi Ferenczné 5 frt 50 kr, Szedzerjessi Ilona 2 frt 75 kr, ifj. Ürmösi Lajos 1 frt 50 kr, Göndöl Roza 4 frt, Siró Sámuelné 4 forint, Boér Béla 10 frt, Pálffy József 10 frt, Gelei Kálmán 55 frt, Ürmösi László 50 kr, Székely István 1 frt. E 149 frt 75 krt a 282 frt 80 krhoz adva, az összes orgonalap tesz jelenleg mint tényleg befolyt összeg 431 frt 83 krt. Ezen összegből 250 frt 8%-al évenként kiadatott Ürmösi Károly aának; 182 frt pedig elhelyeztetett a kolozsvári kiségitő takarékpénztári szövetkezetről 2292 szám alatt.

Megjegyezni kívánom a zavar és félreértés kikerülése okáért, hogy a 282 forint 8 krtban el van számolva Rakosi István urnak jul.-aug. hóra eső részlet 6 frt, Gelei Kálmánnak 5 frt, Mikó Dezsőnek 1 frt, Székely Jánosnak 50 kr, Jancsó Mártonnak 50 kr, Székely Albertnek 25 kr, Székely Samunak 50 kr, Szedzerjessi Ilonának 25 kr, özv. Szedzerjessi Ferencznének 50 kr, ifj. Ürmösi Lajosnak 50 krajczárt.

Fogadják őszinte köszönetem valamint a szíves adakozók, egy a kezdeményezők és közreműködők is, mint a kiké az érdem e tekintetben.

Dr. Barabás Ábel,
unit. lelkész.

CSARNOK.

Melita, a cigányleány.

— Angolból Vínze Dániel. —

Egy tikkasztó nyári nap vége felé egy ifju skót szállott le egy utikosiból Monterosa falujának egy kis vendéglőjébe Olaszthonban. A vendéglős szívesen látására, kívül a közeli és távoli vidékről az uri osztály vendégei jó viszonyban állottak, kijelenté szándékát, hogy egy pár napig maradni fog, meglekinteni ohajtván szobáját és kávé ren-

delt a találkozóba. Néhány percz mulva lement a vendéglő ivótermébe és jóízten szörpölgött az fűtött csésze kávé, amelyet a vendéglős maga hozott be és vonakodott elfogadni az utóbbi által ajánlott szivarokat, hozzá fogott megtölteni és rágyújtott kedvence tajtpipájára. Jóillatu füst-felleget eresztve az alacsony menyezet felé és csakhamar mély gondolathoz merüle.

Az utazó, akit Melville Ferencnek hívtak, körülbelül huszonnyolcz éves lehetett és kiváló példánya volt a férfias szépségnek. Voltaképpen hat láb magas tetőtől talpig, alkata olyan jó arányos, hogy az ember csak is közép-termetűnek vélte volna. Rövid, göndör, világos-barna haja illő kifejezést kölcsönzött pirosas arcának, helyes és ragyogó jó kedvével; sötét kék szemé ellenben értelemre mutatott. Ő művész volt és megragadta az elő alkalmat, hogy végrehajtsa régóta táplált szándékát egy olaszországi utra és tüként az élénk jelenetek szemlélésének vágya ösztönözte őt, hogy eltérjen a rendes utazóktól folytatott megtörött útról.

Eddig nagy örömet szerzett utazása. De mindamellett, ha az est szürkülete beállott, valami általános ridegséget érzett és társ után vágyott, akivel összeegyeztethesse megjegyzéseit és eszmét cseréljen. Azon sajátlagos estén, melyen beszélyünk kezdődik, ő akkor nyugtalanabb volt és csüggettebb mint rendesen. Valami ingerlőség von erőt rajta. De Nonterosa csendes elszigetelt falujában miféle lelki vagy érzéki szórakozást is találhatott volna?

Nem volt más út-mód nyitva előtte az időöltésre, mint az, hogy elhatározza magát járni-kelni. A falu szük szabálytalan utcája mindenütt elhagyott volt; semmi sem volt látható, mint egy néhány homokban játszó gyermek és hosszú sorban járó ludak, melyek menésközben gágogtak. Gyorsan lépdelt tovább, Melville nemsokára eljutott a falu végére és behatolt a közeli erdőbe. A díszes fák buja lombzata, amelyek növesőknek teljes erejében voltak, természetesen főbb csudálkozását érdemelték ki. A lég-étető gyanta és moh illatot árasztja; mialatt mély csend uralgott, mint valamely szent helyen, mely alkalmas arra, hogy legalább is hatást keltsen, majd lelkében vágy kelt arra, mely után annyit sovárgott. Ment gondolkozva valami harmincz perczig, amikor váratlanul lehányatott a nap és a sötétedő szürkület eszébe juttatá, hogy itt lenne az ideje a visszatérésnek. Visszatérve megdöbbenve vevé észre, hogy utját téveszté és elkezdett szemrehányásokat tenni magának, hogy miként merészelt csak úgy találmra menni oly ismeretlen erdei uton a nélkül, hogy kellő tájékozást is tehette kirándulásánál.

Éppen amint elhatározá magában, hogy a fák alatt tölt egy éjet, tüzét von észre, nem messze távolságra és a csendes estén egy hegedű hangját hallá. Egy néhány percznyi ut kellett a látványig. Egy régi vár-rom fala alatt ült valami husz vagy harmincz cigány, valami festői állásban települt le mind körös-körül a szokott módon, előtük egy nagy fazék lógott a tűzre helyezve. A férfiak nagy ezüstgombos veres mellényben voltak, amely csak egy csillogott a tűz fénye mellett; az asszonyok, közülök még a legfiatalabb is piros derékban, ingválluk pedig felezif-ráza volt aranyhímzéssel és nyakuk körül üveggyöngyör. Néhány elfonnyadt sárga és fogatlan anyóka, kik a fiatalokra ügyeltek, ezek egészítik ki a csapatot. A mint a tűz pislogott a festői csoportra oly ragyogó színnel, Melville a Salvator Rosa ecsetjére vágott, úgy szerette volna megörökíteni e jelenetet.

A hegedűlő cigány megszűnt játszani Melville közeledtére és szép toscaniai szójárással hívta, hogy foglaljon helyet és vegyen részt egyszerű vacsorájokban. Melville oly őszintén fogadta e meghívást, amilyen őszinteséggel az történt. Gyermekkorától fogva a cigányok, ezeknek eredete, különös öltözetük, kóborlásaik, tanulmányához kedvencz tárgygyul szolgáltak. Sok irott könyvet olvasott e csudálatos népről, a többek között Borrow nak Zincali címűt könyvét; az olasz cigányzsótár nagyobb részében pedig jártassággal birt, valóban e kóbor faj szokásai, viselkedései csudás bűvhatást gyakoroltak reá.

Néhány percz mulva Ferenc egy adag sün-hus szemlélésébe merült el, mely fokhagymával volt bedörzsölve és dióval megtöltve, egy megsütve nyárson zsarátnok felett.

— Hol van Melita? kiálta a hegedűs, kit Orlando-nak hívtak. Mi történt vele?

Utazónk egy pohár siciliali jó bort akart ajkaihoz vinni, midőn tekintete egy női szépségre esett, minőt egész utazása alatt még soha nem látott. Egy nyitott sátoron keresztül jött egy fiatal leány, nem látszott többnek tizennyolcz évesnél. Kissé magasabb a közepesnél, karesu, hajlékony termete eltérőleg mozgott a zöld lombos hátteren át vonzó kellemmel. Keleti nagy szeméi tele tüzzel szeliden ragyogott éjfékete szemöldöjei alól. Arczkifejezései egészben tökéletesek voltak. A finom metszetű orr, az ajkak, hasonló Cupido ijjához, a gyenge kerek áll méltán beillett volna egy új Phidias mintájául. A dus haj könnyed szinfokozatban állott a szemöldöje és oly üde barna. Az arczszín egy kissé világosabb, mint a közönséges cigányoké, de mégis eléggé sötétes színűnek nézett ki, mivel cigány törzsből származott.

Bátran járt-kelt és nyújtá kezét, Melville ajánlkozott, hogy elvezeti őt egy helyre a vacsora mellé, olyan tiszteletteljesen, mintha valamely angol herczegnővel beszélt volna.

Hanem a cigányleány maga ült le bátyja meglégeté az idegen vendévacsorában.

Vacsora végeztével zésül nagy dohányszag val, — nincs is biztos mint hogyha dohányszag tes gyönyörrel hallgatta dűn; ugyanakkor egyszer bűvhatását a cigány a játszó minden változ.

Egyszerre az nemzeti viseletében es tészeti vázlathoz. Orland nap reggel eljöhett-e nővéréről? Melita megt egy percz alatt megel mosolygva beleegyezett elmentelekor Ferenc Monterosától egy pár megámudja ez erdő ajánlkozott őt elkísérletet elfogadva bucsut kísérete közben Melvit előtt a cigányleány elj kétése óráiban és az és ismét megjelent elő a művész a vendéglő a

VE

— Az erdélyi folyó hó 19-én kr. kezletet tartottak, me főleg az anyagi érde az erdélyrezi országá kül való öszmüködés erdélyrezi földhittel a romániai kereskede desben bizottságot al Ugron Gábor elnöklet üdvözöljük az erdély reméljük, hogy talán szokás, miszerint ahe dem és tehetség szer sebbítésével és mellő magának személyes hazarészünk érdekei Horváth Gyulát még való részvétele miatt, szükségesnek találta, befolyástól menten képpen az ilyen értek

— Az E. M. K látogatott közgyűlése 23-án tartotta meg.

— most csak annyit kököl: Csató János Török Bertalan és Gáspár János. ellend kul: Kovács Sándor, Mihály, Szilágyi Gy tak meg.

— Dr. Moha kerület képviselője grammbszedét. Ellé választásához, mely

— Kinevezés alügyészül Incze Ge

— Iparos ifj. hogy folyó hó 30-án biztosíták. A megh ték. A terem csinó pések meg vannak rendezőségnek sikert Jánosné úrhölgye is nagyban fogja biz reméljük, ez alkalon ges megjelenésével szent cél iránti tö akkor a kitűzött zás Bizton reméljük, k közé jegyezhetjük zása gazdagon lesz t így legyen!

— Az erdélyi let gyulafehérvár hó 23-án, a Hungá rendez a következő — éneklő a műkedv Jákó tanár. 3. Nép kedvelő énekkar. 4. Emlékl. — férfiné A gyulafehérvári fi

Hanem a cigányleány megtagadja a felajánlott kezét és maga ilt le bátyja mellé, nem kis kíváncsisággal szemlélgette az idegen vendéget és vonakodott résztvenni a vacsorában.

Vacsora végeztével a művész megelégedése kifejezésül nagy dohányszakcskója tartalmát megosztá gazdájával. — nincs is biztosabb ajánló levél a cigány szívéhez, mint hogyha dohánnyal kínálják meg, — azután élvezetes gyönyörrel hallgatta Orlando zenei erőlködéseit a hegedűn; ugyanakkor egyszersmind szemügyre vevé a hangszer bűvöletét a cigányleány arczifejezésén, amelyen a játszó minden változatos érzései visszatükrözni látszék.

Egyszerre csak észbe jutott, hogy a bájos Melita nemzeti viseletében csodaszép tárgyaló szolgálja egy festészeti vázlatot. Orlando-hoz fordult, kérdé, ha vajjon másnap reggel eljöhete-e a bandához, hogy vázlatot vegyen nővéréről? Melita megtudá a suttogva kérést és barna arca egy percz alatt megelégedett hűséggel pirult el, amint mosolygva beleegyezett fivérének kérdő tekintetére. Midőn elmentelekor Ferenc némi meglepetéssel hallá, hogy ő Monterosától egy pár mérföldnyire volna, félt, hogy valaki megtámadja ez erdő tekervényes útján. Orlando önkényét ajánlkozott őt elkísérni az erdő túlsó szélére és az ajánlatot elfogadva bucsut vón a bájos Melitától. Orlando rövid kísérlete közben Melvillet keveset beszélt, mert lelki szeme előtt a cigányleány sokat jelentő tekintete lebegett. Az éj kétes óraiban és zavart álmái között Melita arca ismét és ismét megjelent előtte és kimerült érzéssel pillantá meg a művész a vendéglő ablakán beköszöntő reggeli napsugárt.

(Folytatása köv.)

VEGYES HIREK.

— Az erdélyrészi országgyűlési képviselők folyó hó 19-én br. Kemény János elnökle alatt értekezletet tartottak, melyen Horváth Gyula kifejtette, hogy főleg az anyagi érdekek szempontjából mennyire fontos az erdélyrészi országgyűlési képviselők pártkülönbség nélküli való összeműködése. Ily kérdéseket jelöltek ki: az erdélyrészi földhitel viszonyok, a birtokrendezési ügyek s a romániai kereskedelmi szerződés. Mind a három kérdésben bizottságot alakítottak Vizsolyi, Horváth Gyula és Ugron Gábor elnökle alatt. Mi a legnagyobb örömmel üdvözljük az erdélyrészi képviselők ezen fellépését és reméljük, hogy talán már véget fog érni az a szerenesetlen szokás, miszerint ahelyet, hogy egymást szívélyesen, érdem és tehetség szerint méltányolták volna, egymás kissebbitésével és mellőzésével igyekezett egyik másik klikk magának személyes befolyást szerezni, nem sokat törődve hazarészünk érdekeivel. Ez ügyben az a különös, hogy Horváth Gyulát meg is támadták az értekezleten való részvétele miatt, mire ő hirteligen kijelenté, hogy szükségesnek találta, miszerint ezen hazarész ügyei párt-befolyástól menten kerüljenek az illető fórum elé s erre éppen az ilyen értekezletek a legegyszerűbbek.

— Az E. M. K. E. alsófehérmegyei köre rendkívül látogatott közgyűlést Zeyk József elnökle alatt folyó hó 23-án tartotta meg. A gyűlés lefolyásáról a jövő számban, — most csak annyit, hogy elnökül Zeyk József, alelnökök: Csató János és gróf Teleky Gusztáv, jegyzők: Török Bertalan és Váro Ferenc, pénztárnokul: ifjabb Gáspár János, ellenőrül: Tóth Miklós, választmányi tagokul: Kovács Sándor, Pávay V. Elek, Szász József, Müller Mihály, Szilágyi Gyula és br. Splényi Henrik választattak meg.

— Dr. Mohay Sándor, a gyulafehérvári választókerület képviselőjelöltje köztetszés között megtartá programbeszédét. Ellenjelöltje nincs. — Gratulálunk megválasztásához, mely folyó hó 26-ára van kitűzve.

— Kinevezés. A gyulafehérvári kir. törvényszékhez alügyészül Ince Gerő albiró nevezetett ki.

— Iparos ifjaink élénk tevékenységet fejtenek ki, hogy folyó hó 30-án megtartandó báljuk részére a sikert biztosítsák. A meghívókat már napokkal ezeltől szétküldték. A terem csinos feldíszítése iránt is a szükséges lépések meg vannak téve. — Mint örömmel értesültünk, a rendezőségnek sikerült e bál védnököjeül ifj. W i n k l e r J á n o s n é úrhölgyet nyerni meg, a mi már magában véve is nagyban fogja biztosítani a sikert. Városunk közönsége, reméljük, ez alkalommal sem fog távol maradni és tömeges megjelenésével előmozdítani fogja iparos ifjainknak a szent cél iránti törekvését, mert midőn ezt teszi, ugyanakkor a kitűzött zászló diadalra jutását mozdítja elő. — Bizton reméljük, hogy e mulatságot a legsikerültebbek közé jegyezhetjük fel és iparos ifjainknak nemes fáradozása gazdagon lesz megjutalmazva. Nagyon ohajtjuk, hogy így legyen!

— Az erdélyi magyar közművelődési egyesület gyulafehérvári városi fiókköre 1886. évi január hó 23-án, a Hungária szálló dísztermében társas estélyt rendez a következő műsorral: 1. Himnus, — férfínégyes, — éneklő a műkedvelő énekkar. 2. Felolvasás, tartja Ávéd Jákó tanár. 3. Népdalok, — férfínégyes, — éneklő a műkedvelő énekkar. 4. Szavaltat Möricz Gyula tanártól. 5. Emléklő, — férfínégyes, — éneklő a műkedvelő énekkar. A gyulafehérvári fiókkör az első megyénkben, mely a tél

folytán ily nagyszabásu vigalmat rendez. Ajánljuk kiváló pártolásra és követésre.

— **Lelkész-választás.** A nagyenyedi theol. akadémia egyik volt kitűnő növendékét, a Bethlen-főtanodának ez időszerű széniorát a zágoni virágzó ref. egyház-köztség folyó hó 17-én lelkészül választotta meg óriási szavazattöbbséggel. Tiszt. Bodor János újonnan választott iju lelkészre szép kitüntetéssel megnyert népes és virágzó egyházköztségében nagyon szép munkakör vár. Ugyanis az erdélyi egyházkerület ref. papsága egyik volt kimagasló tagjának, néhai Demeter Sámuelnek helyét kellend máltó-képpen elfoglalnia és betöltenie. Ismerőn tiszt. Bodor János kiváló szakképzettségét, komoly munkásságra való hajlamát, megnyerő előzékegy magatartását, meggyugvással tekintünk kifejtendő lelkészi munkakodására, melyhez Istentől segédelmet és áldást óhajtunk! Öszintén gratulálunk ugy a zágoniaknak, valamint tiszt. Bodor János urnak ezen szép választási eset alkalmából.

— **Nyilvános számadás.** A nagyenyedi koresolyázó egyesület f. hó 9-én tartott táncestélyén a bevétel volt 123 frt 50 kr. Kiadás 76 frt 81 kr. tehát az estély tiszta jövedelme 46 frt 69 kr. mely összegből az orsz. honvéd özevényes árva-alap javára elküldetett 24 frt. Felülfizettek: Czirner József 2 frt. Br. Kemény Kálmán 1 frt. Orgonás Zsigmond 2 frt. Jegyeiket utólagosan megváltották: Adler vasuti mérnök. Bartha Zsigmond. Bodola Lajos. Bőjthe Zsigmond. Bisztricsány Lajos. Czirner József. Erőss István. Dr. Farnos Dezső. Grün Adolf. Jakabffy postafőnök. Kerekes Mihály. Kovács Ferencné urhölgy. Kovács József. Krizmanits Vilmos. László Gyula. Latinovits Mihály. Lutz József. Dr. Magyarai Károlyné urhölgy. Málaasi Domokos. Dr. Nagy Albert. Ifj. dr. Nagy Albert. Nagy Sándor. Báro Nyáry László. Osztian Viktor. Petykó Géza. Pünkösti Ferencz, Radivó Károly. Rapaius Romeo. Dr. Reznek János. Báro Splényi Henrik. Straub János. Szimics Tivadar. Varga József. Ifj. Winkler János. Wokál János. Zeyk Dániel. Zeyk Kálmán. Zeyk Károly. Fogadják mindnyájan a koresolya egyleti választmány forró köszönetét. A választmány köszönetet mond továbbá ifj. Kiss Károly urnak, ki a szinpad lebontatását a legnagyobb készséggel és a nála megszokott szakértelemmel eszközölte s ez által a jótékony-célra jelentékeny összeg megtakarítását tette lehetővé; nemkülönben Kiss Ferencz és Salamon Ferencz m. kir. honvéd hadnagy uraknak, kik a terem-díszítés és rendezés körül ajánlották fel szives közreműködéseiket. — A koresolyázó egyesület f. hó 19-én tartott vál. gyűlésének megbízásából Varga József, pénztárnok.

— A Bethlen-főtanoda fiatalága folyó év február 13-án tartja meg jó hírnevű bálját. A bál jövedelmének egyrésze a theol. akadémiában évek óta fényes sikerrel működő önképzőor javára, illetőleg a mindez ideig nélkülözött anyagi alap megteremtésére fordítatik. Hiszük hogy a nemes törekvések iránt lelkesedni tudó mivel közönség a kitűzött fontos cél meleg érdeklődéssel fogja felkarolni annyival is inkább, mert a számos tagból tapintatosan alakított rendező bizottság mindent el fog követni, hogy a bál régi reneoméjét a közönség előtt emelje. Az elnökség következőleg alakult meg: nagytiszt. Hegedűs János theol. rektor elnök, Józsa Zsigmond alelnök, Kiss Albert alelnök.

— „**Ilonka.**“ Élet és öröm, halál és bánat, oly gyorsan váltják fel egymást. Vasárnap még ragyogtak gyönyörű szemei, édesen csacsogott piros kicsi szája, kővér kacsóit hívólag terjeszté az őt bálványozásig szeretők felé, kik örömtől repeső szívet vették körül lelkük forró szeretetével. Szerdán reggel mindennek vége volt. Csütörtökön délután ötöt sir mély ölébe tették az alig egy éves kedves gyermeket. Dr. Magyarai Károly megyei főorvos és neje Ludvig Berta gyönyörű kis leányát. Az élők szeretete enyhítse keblök keserű fájdalmát!

— **Tővisen** az újonnan felállított állami iskolában van 36 fiú és 32 leány tanuló. Nem remélt szám. Ha így nő a tanulók száma, még segéd tanítókra leend szükség.

— A helybéli polgárliskola tanító kara ez évben is megtartja jó hírű gyermek-táncestélyét február 6-án. A bálanyai tisztre br. Kemény Eudréné ő nagyságát nyerte meg a rendező bizottság. A tiszta jövedelem az iskolai könyvtár gyarapítására fordítatik.

— **Nekrológ.** Söder Rezső m.-sz.-benedeki körjegyző szeretett neje Püspöki Eszter folyó hó 15-én elhalt. A derék nőt és jó anyát férjén kívül nyolcz gyermeke s veje Enyedi Lajos kir. járásbíró gyászolják.

— **Elhalálozás.** Városunk közönsége f. hó 10-én nagy részvét mellett kísérté ki az örök nyugalom helyére Vajna Ádám szül. Boeckay Mária porait. Ezen megható temetés szertartásban részt vett Nagy-Enyed város közönségének minden osztálya igen szép számmal s magkönyezte az elhunytban a derék háziasszonyt, hű élettársat, önfeláldozó jó édesanyját, szép műveltségű nemes szívű nőt, ki munkás életének alig 46-ik évében hunyt el. Béke legyen hamvai fölött, áldás emléken!

— A Bethlen-főtanoda elemi osztályainak téli közvizsgái folyó január hó végén tartatnak meg és pedig: jan. 29-én d. e. 8—11 óráig a 3-ik elemi osztály, d. u. 2—4-ig a gyakorló iskola; 30-án d. e. 8—11-ig a 4-ik

elemi osztály, d. u. 2—4-ig a 2-ik elemi osztály fognak vizsgálni. A második félév pedig február 1-én nyílik meg.

— **Kimutatás a Borádon létesítendő kistérdóda javára** történt adakozásokról. Borbánd község 800 frt. Teleky József, Baranyai László, Mendl Manó, Dékány Ernő, Lukács László 100—100 forint. Nyári mulatságból bejött 82 frt. Prásek Rajmond 60 forint. Hochmuth Mór 50 frt. Kádár Miklós, Glück Mór, Czegléd város, Vársárhelyi János 20—20 frt. Kozma Gyula 15 forint. Baranyai István, Fára József, Molnár Samu, id. Gáspár János, dr. Papp Sámuel, Miskolcz város, Nendrich Gusztáv, Neuschlesz Ódon 10—10 frt. Sebestyén Sándor 6 frt. Veszely Károly, id. Gocsa János, Kádár Antal, Szőcs József, Deák György, Román Lszák, Soltész N. János, Kecskemét város, Balogh Vilmos, Molnár István, Ebersz Károly, Falk Zeigmond, Zellerin Mátyás, Burchardt Konrád, Lederer Sándor, Neuschlosz Marszal, Mollrig B-orthold, Brázay Kálmán, Adler Mór, Neuschlosz Emil, Gregersen Guibánd, Nagykaroly város, Szilágyosmly város 5—5 frt. Ninger Ignác 6 frt 50 kr. Gelléri Mór, Lajos Sándor 4—4 frt. Deutsch Simon, Juhász János, Apostol Alajos, Kanabe Ferencz, Kassa város, Toldy Ferencz, Kappely Géza, Müller Béla, Hegyi Miksa 3—3 frt. Czövek Róbert, Plésa Andrá, Ince Gerő, József, Konya János, Heczegán Bazil, Novák Ferencz, Joksmann Nándor, Tégias Gábor, Moldován Lajos, Ajtai János, Ebergényi Mózes, Dregán János, Hajduhadház város, Biró József, Kanabe József, Konnerl József, Pauler Ernő, Antoni Sándor, Szilágy László, Baranyay Ádám, Mitell Mihály, tatai körjegyzőség 2—2 forint Henter Gábor, Ninger János, Kain Hugó, Zsákó István, Csécs Andrá, Ince Gerő, Szentkirályi Béla, Csató János, Török Bertalan, Tóth Miklós, ifj. Gáspár János, Miksa Miklós, Pünkösti Ferencz, Lattnovits Mihály, Vajna Károly, Veress Miklós, dr. Magyarai Károly, Müller Minály, Konrád Gyula, Kósa József, Valentini Adolf, Horváth Rezső, Schopp Gyula, Gyárfás Károly, Kopocsány Mór, Nagy Sándor, Herzenyi Bódog, Gál Domokos, Benedek Gyula, Damó Vilmos, Obogár Vilmos, Keraga György, Hazaffy László, Kreder Mihály, Szentirmay, Soltész Nagy János, Hannel Ilonka, Kiss Károly, dr. Nemes János, Egy szeben, Mener Arthur, ifj. Beniczky, Varga Sándor, Thyll Nándor, Telepi Károly, dr. Kolozsváry Lajos, Morkusowsky Géza, dr. Szalay László, Maygraben Ágost, Strobb József, Robicek József, Trusza, Lukácsffy Ódon, Czitrón József, Alsó-Marosváradja, Szarakszó, Akmár, Karna, Felső-Marosváradja, O-Dálya, Drombár, Csüged, Soóspatak, Berve, Henningfalva, Csóra, Kisfalud, Tariaria községek 1—1 frt. Szathmári Ferencz 1 frt 50 kr. Vagner, Fehérdi József, dr. Nagy Mór, Schwarzer Ignác, Hajdu-Böszörmény város, Szarka László, Gollé Ferencz, Török Dénes, Baka Elek, Krisán György, Jáhor József, 50—50 krt. Preiner József, Gruber József 40—40 kr. Bruszt Gyula 30 kr. Bartha Andrá, Bodnár Károly, Trifán György, Vársárhelyi Béla 20—20 krajczár. — Összesen 1950 frt 44 kr.

— **Öngyilkos tanuló.** Nagy Géza a szászvárosi Kun-tanoda VIII-ik osztályának egyik volt kitűnő növendéke folyó január hó 16-án 18 éves korában forgópiéztoollyal föbe lötte magát. Néhai Nagy Imre szászvárosi volt ügyvédnek ezzel második fia vetett véget ily tragikus módon reményteljes ifju életének. Az első Nagy László 1879-ben Szentmihályfalván lötte magát szíven, állítólag amerikai párbaj következtében. A most kimult Nagy Gézában néhai Nagy Imre ügyvéd családjának utolsó fiaerja költözött korai sírjába. Elképzelhető a szegény özevény édesanyja gyszának mélysege, ki ily módon volt kénytelen megválni már két s ezzel mindenik fiától. Valóban megfoghatatlan, hogy mostani ifjaink egy része mily meggondolatlanul dobjá el magától Istennek legdrágább ajándokát, az életet, s hátrál meg a kötelességek elől, melyeknek betöltésével tartozott volna családjának, hazájának és egyházának. Nagyon elszomorító jelei az időknek.

— **Csikl székely munkás leányok a selyem-fonógyárban.** A szegszárdi selyemiparügyi biztosi orsz. kormánybiztos az iránt kereste meg az országban levő megyei közigazdasági előadókat, hogy a pancsovai és újvidéki selyem-fonógyárakba munkásnőket, meggyőzők területéről 14—16 éves leányokat ajánljauak — illetőleg szerezzenek. Egyelőre 50 munkásnőre lenne szükség. Az országos selyem-fonógyárakban idáig idegen, olasz munkásnők dolgoztak s mert az országos felügyelőség azon valóban helyes intézkedést szándékozik életbe léptetni, hogy fokozatosan és időnként magyar munkásnők vezetessenek bele a munkába. E végből szólította fel a közigazdasági előadókat. Nem tudjuk, hogy más megyék közigazdasági előadói minő intézkedéseket tettek a tárgyban. de Csikmegye derék közigazdasági előadója a megyei gazdasági egyesület havi „Értesítő“-jében közléteven a felhívást, felhívásának azon váratlan eredménye lett, hogy Csikmegyéből nemesak 50 de százakra menő ajánlkozás érkezett. Egész csapatostól jelentkeznek az ügyes székely leányok a vállalkozásra, melyről a közigazdasági előadó ur már meg is tette örvendetes jelentését a kormánybiztos-sághoz. Nem lehet eléggé méltányolnunk a kormánybiztos-ság intézkedését, melylyel módot nyújt arra, hogy az a néhány székely leány, kik a selyem-fonógyárakban alkalmaztatni fognak meg lesz mentve azon kényszerűségtől, hogy kenyérkeresni — mint eddig — Románia vándoroljon és oda vesszen. Így kelleve gondoskodni az állami intézmények mindenikénél a székely munkások elhelyezéséről s lassanként a munkakereső székelyeket az ország belsejébe felé lehetne terelni s akkor nem vándorolnának ki. Üdvözljük a szegszárdi kormánybiztos-ságot s meg vagyunk győződve róla, hogy a csikl székely leányokat a legelső sorban fogja alkalmazni azért is, mert innen a jövőben is teljes biztonsággal számíthat arra, hogy a még ezután szükséges munkás létszámot fedezheti. A leányokkal egy felügyelő is fog menni, mely állásra idáig hasonlóan sok ajánlkozó jelentkezett.

KÖZGAZDASÁG.

A takarmányozási kísérletek.

Helyes takarmányozás az okszerű gazdálkodásnak legsarkalatosabb feltétele. Minél olcsóbb takarmányozással minél nagyobb eredményt elérni: ez az okszerű takarmányozás célja. Miképpen takarmányozzon a gazda leg-

